Jaargang 107. Dingsdag, 6 Junij 1848. No. 45.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

PUBLICATIE.

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat het Zijner Majesteit behaagd heeft, den aankoop, voor rekening van het Rijk, te bevelen van een aantal geschikte **RIJPAARDEN** en **TREKPAARDEN**, benoodigd voor het Leger; en dat de betaling dier aan te koopen Paarden zal geschieden *bij de aflevering*.

De voorname vereischten der boven bedoelde Paarden zijn als volgt:

De Paarden zullen niet jonger dan 5 jaren, noch ouder dan 7 jaren moeten zijn.

De Rijpaarden zullen niet kleiner dan eene el, 4 palmen, 8 duimen, 5 strepen, en niet grooter dan 1 el, 5 palmen, 3 duimen, 5 strepen, en

De Trekpaarden niet kleiner dan eene el, 5 palmen, 4 duimen, en niet grooter dan eene el, 5 palmen, 8 duimen mogen zijn, alles gemeten onder eene galg van den onderkant van het ijzer van den voorhoef, tot op het midden van de schoft.

De Paarden moeten zijn ruinen of merriën, langstaarten, voorts bruinen, vossen of zwarten; geene bonte witte zullen aangenomen worden, eveneens geene klaphengsten.

De Paarden moeten zijn welgevormd, geëvenredigd in hunne deelen en sterk, met eene uitgebouwde schoft, breede borst, vier goede beenen, vrij van spatten en gallen, hooge en harde hoeven, kort gekoot, goed van gezigt en zonder eenig gebrek aan de oogen, hebbende vooral eenen goeden adem en geschikt zijnde voor den zadel of voor het tuig, naar gelang van de dienst, waartoe zij bestemd zijn.

De keuring, aankoop, aflevering en betaling der bovenbedoelde Paarden zal plaats hebben te *Winschoten*, op Woensdag en Donderdag, den 7den en 8sten dezer, telkens des morgens te negen uren te beginnen.

En worden alle Eigenaars van Paarden, vallende in de bovengemelde vereischten, opgeroepen en uitgenoodigd, om op evengenoemden tijd en plaats hunne Paarden ter verkoop aan te bieden, voor welke een *goede* prijs zal worden betaald en deze *dadelijk* voldaan.

En opdat deze kome ter kennis van elk en een iegelijk, dien zulks aangaat, zal dezelve worden gedrukt, gepubliceerd en geaffigeerd ter plaatse, alwaar men gewoon is zulks te doen, en voorts in de *Provinciale Groninger Courant* geïnsereerd worden.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen*, op Donderdag, den 1sten Junij 1848.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
RENGERS.

De **BETAALMEESTER** in het *Arrondissement Groningen* geeft kennis, dat bij hem ontvangen zijn de BETAALSROLLEN, wegens TRAKTEMENTEN voor de AMBTENAREN, behoorende onder de verschillende DEPARTEMENTEN VAN ALGEMEEN BESTUUR, de HOOGLEERAREN, PREDIKANTEN, PASTOORS, ONDERWIJZERS, ENZ., over het TWEEDE KWARTAAL 1848, waarvan de BETALING ten zijnen KANTORE zal zijn opengesteld gedurende **deze maand**, desgelijks voor de belanghebbenden buiten de Stad woonachtig, ten KANTORE van de Heeren ONTVANGERS der DIRECTE BELASTINGEN hunner GEMEENTE.

GRONINGEN, 5 Junij 1848.

RENGERS.

ITALIE.

VAN DE GRENZEN, 30 Mei.

Zoo even ontvangt men de tijding uit Triëst van den 28sten, dat op dien dag de Sardinische vloot, onder het bevel van den admiraal *Albini*, op de hoogte van Triëst op nieuw verschenen is, doch thans zonder de Napelsche schepen, welke, ten gevolge der te Napels plaats gehad hebbende gebeurtenissen, de terugreis naar die stad aanvaard hebben. De kommandant der Sardinische vloot had echter herhaaldelijk verklaard, dat hij zonder vijandelijke bedoelingen tegen Triëst gekomen was, en noch die stad, noch haren handel lastig vallen zoude.

DUITSCHLAND.

HANNOVER, 30 Mei.

Gisteren avond hebben hier onlusten plaats gevonden, die haren oorsprong hebben in de wet van 1847 op den handel en de nijverheid. Die wet zou den 1sten Julij e.k. in werking treden; intusschen waren zoo vele petitiën ingekomen tot opheffing dezer wet, dat, hoewel niet tot hare geheele opheffing, immers tot eene wijziging werd besloten. De gemaakte wijzigingen hadden de werklieden reeds sedert eenige dagen zeer verbitterd. Gisteren hielden zij eene bijeenkomst, waarin besloten werd, zich bij den minister *Stüve* te begeven. Deze wilde de deputatie bevredigen en verwees ze naar den minister van buitenl. zaken, *Benningsen*. Hij werd verpligt, hen te vergezellen. *Benningsen*, niet te huis zijnde, werd geroepen, doch toen hij het volk wilde aanspreken, werd hij door een oorverdoovend geschreeuw daarin verhinderd. Eene kompagnie gewapende burgerwacht verscheen spoedig, en werd met luid hoerah! door de menigte ontvangen. Plotseling echter werd een vensterruit door een' steen ingeworpen, en nu vloog de volksmenigte tot ongeregeldheden over. Eene hagelbui van steenen werd tegen het huis van *Benningsen* gerigt, dat vernield werd, even als de woning van den stads-directeur en nog een derde. Er ontstond een vreeselijk tumult. Eindelijk maakte de burgerwacht van hare wapenen gebruik, en dreef den volkshoop uiteen. Tot laat in den nacht bleef de stad in de grootste spanning verkeeren. Er zijn onderscheidene personen gekwetst. Niet weinige zijn gevat. Heden zullen die ongeregeldheden in de kamer ter sprake worden gebragt. Het is thans rustig.

FRANKFORT, 31 Mei.

De Nationale Vergadering heeft heden het vaste voorzitterschap aan den heer *H. von Gagern* toegekend met 494 van de 513 stemmen; de overige stemmen waren verdeeld tusschen *R. Blum* 12, *Soiron* 5, *Zits* 1 en *Scheller* 1.

Tot vice-presidenten zijn gekozen: de heer *Soiron* met 408 en de heer *Andrian* uit Weenen met 310 stemmen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 1 Junij.

Op voorstel van onderscheidene leden in het Huis der Gemeenten, die klaagden, dat niet alle door de natie opgebragte gelden behoorlijk worden verantwoord, dat, bij voorbeeld, sedert het aannemen der hervormingswet niet minder dan tusschen de 110 en 120 millioenen ponden sterling buiten weten van dat Huis waren besteed, werd gisteren een comité benoemd, om over den betreffend wets-ontwerp te onderzoeken.

— Het Gouvernement heeft bepaald, dat de heer *Mitchell*, uit hoofde van zijne slechte gezondheid, niet naar Norfolk Islands, maar naar Bermuda zal worden gevoerd, om aldaar geplaatst te worden aan boord van het gevangenschip *Thames*.

Van den 2den. In het Huis der Gemeenten heeft lord *Palmerston*, gisteren avond, in antwoord op onderscheiden tot hem gerigte vragen, betreffende de Spaansche zaken, gezegd: In de eerste plaats moet ik verklaren, dat de Spaansche minister, de heer *Isturitz*, mij voor eenigen tijd kennis gaf, dat de heer *de Mirasol* te Londen zoude aankomen, met het doel, om ophelderingen en verklaringen te geven ten aanzien van de jongste voorvallen te Madrid. Ik antwoordde daarop, dat, welke mededeeling ook het Spaansche gouvernement opzigtelijk dat gebeurde aan Hr. Ms. Regering mogt willen doen, ik dezelve volgaarne zoude ontvangen van het officiële en geaccrediteerde orgaan der Spaansche Koningin hier te lande, doch dat ik het mijn pligt achtte, te weigeren in eenige gemeenschap te treden met den graaf *de Mirasol*. Voorts gaf ik te kennen, dat, uit aanmerking van den aard en het karakter der gebeurtenissen, waarop deze mededeelingen doelden, ik het in allen gevalle wenschelijk oordeelde, dat in de eerste plaats deze mededeelingen per geschrifte wierden gedaan. Ik heb van den Spaanschen minister eenige mededeelingen over deze zaak ontvangen; op dit oogenblik ben ik met hem in communicatie, maar ik beschouw het voor het tegenwoordige niet overeenkomstig met mijnen pligt, om over deze aangelegenheid eenige mededeeling aan de Kamer te doen. Wanneer deze communicatien haar einde hebben bereikt, zal ik het waarschijnlijk mijn pligt rekenen, om de briefwisseling ter tafel van het Huis neder te leggen, doch men begrijpt, dat ik niet in staat ben te zeggen op welk tijdstip, op welken dag zulks zal geschieden.

Van den 3den. Alhier is een schip uit Gibraltar aangekomen met eene lading, bestaande geheel uit wapenen, geconsigneerd aan een vreemd huis alhier; alles is in beslag genomen.

— Te Cowes liggen thans 50 schepen van alle natiën, die naar Duitsche havens bestemd zijn, doch den uitslag van den oorlog in Denemarken hier willen afwachten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Mei.

In de zitting van de Nationale Vergadering van heden heeft de president verklaart, eene ernstige mededeeling te moeten doen. Hij had van den procureur-generaal bij het hof van appèl te Parijs een requisitoir ontvangen, strekkende, om den burger *Louis Blanc* in staat van beschuldiging te stellen, als te hebben deel genomen aan de overrompeling der Nationale Vergadering. Deze beschuldiging zou voortspruiten uit de getuigenis, door *Louis Blanc*, zelven afgelegd, en uit de getuigenissen, ten dien aanzien door de justitie ontvangen. Ten gevolge daarvan wordt de Nationale Vergadering verzocht, om tot de vervolging verlof te geven. De heer *Louis Blanc* neemt daarop het woord en zegt nagenoeg het volgende: „Burgers vertegenwoordigers! ik kom mij niet verdedigen als beschuldigde, maar als vertegenwoordiger. Men brengt geenerlei bewijs bij en men vraagt de in hechtenis neming van een' volksvertegenwoordiger. Dat is het stelsel van proscriptie, dat men wil invoeren. (*Veel opschudding.*) Wij hebben eene groote, zuivere republiek gewild. Wij hebben haar vrij van bloed gehouden, thans wil men haar door de logen bevlekken. Wat men mij ten laste legt is logen en laster. Naar mijn gevoelen, heeft het volk eene misdaad bedreven; het had de onschendbaarheid der vergadering niet moeten schenden. Wat ik zeg is niet om de gevangenis te ontgaan, ik vrees die niet, even min als den dood … en ik wil er niet voor instaan, dat de doodstraf niet weldra hersteld zal worden … [*Op de vele kreten:* door wie? *vervolgt hij aldus.*] Gij vraagt door wie? Noch door de vergadering, noch door de uitvoerende commissie; maar door de magt der gebeurtenissen zelve; wanneer men zich op eene helling plaatst, stelt men zich bloot, om in den afgrond te vallen. Wanneer gij u den dag van den 15den zult herinneren, dan zult gij weten, dat ik mijne plaats slechts op herhaalden aandrang verlaten heb, slechts op de uitnoodiging, om van den invloed mijner woorden op het volk gebruik te maken. Ik daag ieder uit, wie ook, te zeggen, of hij mij één woord, met dien zin strijdig, heeft hooren uitspreken. En evenwel beschuldigt men mij: welnu des te beter. Ik ben benieuwd te weten wat men tegen mij in te brengen hebbe. Geeft verlof tot de vervolging, burgers! ik heb niets te vreezen, en ik zal mijne belasteraars leeren kennen." Op voorstel van den minister van justitie, ondersteund door den heer *Pascal* en anderen, besloot de Vergadering, om zich onmiddellijk naar de bureaux te begeven, ten einde over het al of niet geven van verlof tot vervolging te beraadslagen. Vooraf echter las de president, op verzoek van eenige leden, ten tweedenmale het requisitoir voor, hetwelk onder de diepste stilte plaats had. *Louis-Blanc* vroeg nog eens het woord, en begint met hevigheid en in toorn te spreken; intusschen verlaten al de leden hunne plaatsen, en was de opschudding in de zaal volkomen, te midden van welke verwarring de zitting werd opgeheven.

— Gisteren avond is *Flotte* in hechtenis genomen. Hij was verborgen bij den kruidenier *Froment*, straat St. Honoré. Door den commissaris van policie *Bertoglio* is hij naar de conciergerie gebragt, van waar hij naar Vincennes zal worden gevoerd.

— Eergisteren zijn, gedurende de zitting der Nationale Vergadering, op de openbare tribunes eenige personen gearresteerd, die wapenen onder hunne kleederen verborgen hielden. Deze personen, wier bedoelingen men niet heeft kunnen te weten komen, zijn ter beschikking der overheid gesteld.

— Uit verscheidene officiële stukken, welke de minister van financiën eergisteren aan de leden van het financiële comité der vergadering heeft doen mededeelen, blijkt, dat de vier eerste maanden dezes jaars aan staats-inkomsten 33,333,000 fr. minder hebben opgebragt, dan het gelijke tijdperk in 1847; de vlottende schuld was, in vergelijking, 77,212,700 fr. verminderd; het saldo op den 22sten Mei ll. bedroeg 68,630,648 fr., zamengesteld uit 29,101,709 fr. in klinkende munt en 30.528,939 fr. in papier; de buitengewone belasting der 45 opcentimes had den 10den Mei nog slechts 34.558,974 fr. opgebragt, terwijl zij volgens de kohieren 191 259,489 fr. moest opleveren; de spaarkassen bedroegen op den 24sten Mei 328,789,000 fr.

Van den 1 Junij. De vordering van den heer procureur-generaal *Portalis* wordt thans door de dagbladen in haar geheel medegedeeld. Dezelve houdt hoofdzakelijk in, dat, volgens de eigene bekentenis van den heer *Blanc*, hij tot tweemalen toe het volk heeft toegesproken en, ten gevolge der door hem gesprokene woorden, door de menigte is opgenomen en met zeer veel geestdrift in zegepraal in de zaal der Nationale Vergadering is rondgedragen; — dat de heer *Blanc* bepaald tot het volk heeft gezegd: „*Ik wensch u geluk*, dat gij weder het regt hebt weten te verwerven, om uwe verzoekschriften bij de vergadering der volksvertegenwoordigers in te dienen; dit regt zal u voortaan niet meer betwist kunnen worden."

— Men zegt, dat alle ambtenaren slechts de helft van het traktement zullen ontvangen, dat deze maand moet worden uitbetaald.

— De commissie van comptabiliteit heeft zich met de huishoudelijke uitgaven der vergadering en met het traktement van den president en de questors bezig gehouden. In de vorige Kamer genoot de president persoonlijk 80,000 fr. 's jaars; de commissie wil voorslaan, de bezoldiging, aan het presidentschap verbonden, op 4,000 fr. 's maands te bepalen; de questors, die 10,000 fr. 's jaars trokken, zouden 500 fr. 's maands genieten, behalve de 25 fr. per dag, welke zij als leden der Vergadering reeds hebben.

— De heer *Duvergier*, welke sedert eenige jaren de vierde bladzijde van het dagblad *la Presse* tot het doen van aankondigingen had gepacht, heeft gemeend, dat hij aan de geldelijke verpligtingen, hem door de aangegane verbindtenis opgelegd, niet behoefde te voldoen, na de gebeurtenissen van Februarij, sedert welke het getal der aankondigingen hier te lande aanzienlijk verminderd is. De eigenaar van *la Presse*, de heer *de Girardin*, heeft den heer *Duvergier* te dier zake voor den regter geroepen, die den laatstgemelden heeft veroordeeld tot het betalen eener schade-vergoeding aan den heer *de Girardin* van 100,000 fr.

— Uit Civita Vecchia wordt van den 19den geschreven, dat vijf schepen van de Fransche vloot, welke zich te Napels bevindt, in die haven aangekomen zijn. Zij hebben 3000 personen medegebragt, welke aan den moord ontrukt werden. Onder dit getal bevinden zich zeven afgevaardigden. De toestand dier ongelukkigen is hoogst bedroevend.

— Gelijk men weet, heeft de Koning van Napels aan den generaal *Pepé* bevolen, om met zijn legercorps, bestemd ter versterking van het leger van Koning *Karel Albert*, terug te keeren, en heeft deze geweigerd, om aan dit bevel te gehoorzamen. Men verneemt daaromtrent thans de volgende bijzonderheden: De generaal *Pepé*, met pligt en gevoel in strijd gebragt, legde dadelijk zijne bevelvoering neder, maar op de dringende beden van het corps, dat 20,000 man sterk is, riep hij het corps officieren bijeen, en dit corps verklaarde eenparig tegen de Oostenrijkers te willen blijven strijden, zonder zich aan de uit Napels komende bevelen te storen. Daarop stemde de generaal *Pepé* toe, om op nieuw de functiën van opperbevelhebber te aanvaarden. Gelijk men ligt begrijpt, is deze daadzaak van het hoogste gewigt, daar zij van den afval van 20,000 man troepen voor den Koning van Napels getuigt.

— Te Constantine is eene zamenzwering ontdekt; zij is echter verijdeld. Het plan was, om de stad op onderscheidene punten te gelijk in brand te steken. Terwijl hulp verleend werd, zouden zich 15 000 Arabieren van het paleis hebben meester moeten maken en de stad plunderen.

Van den 2den. Bij de opening van de zitting der Nationale Vergadering van heden maakt de heer *Senard* bekend, dat de heer *Buchez*, ongesteld zijnde, hem het voorzitterschap had opgedragen, met den last tevens, om aan de Kamer een' brief voor te lezen, dien de heer *Buchez* van *Barbès* had ontvangen, en geschreven is uit de gevangenis van Vincennes. Die brief luidt als volgt: „Burger president! Aan ieder de verantwoordelijkheid zijner woorden en daden. Men beschuldigt den burger *Louis Blanc* van in de zitting van den 15den Mei jl. aan de petitionarissen te hebben gezegd: „Ik wensch u geluk, dat gij het regt hebt overwonnen van zelven uwe petitiën in de kamer te brengen." Deze woorden, of die gelijke beteekenis hebben, zijn inderdaad uitgesproken; maar er heeft daarbij verwarring van personen plaats. Ik heb die woorden gezegd, gelijk men zulks in den *Moniteur* en elders zien kan. Ik verzoek u, burger voorzitter! deze verklaring aan de Vergadering mede te deelen, en zoo voor u als voor haar mijne broederlijke groete te willen aannemen. BARBÈS.

Na eenige min belangrijke werkzaamheden, nam de heer *Jules Faure* het woord namens de commissie, die belast is met het onderzoek der kwestie, over het verleenen van autorisatie tot het instellen van eene vervolging tegen den heer *Louis Blanc*. Hij berigtte, dat de bedoelde commissie, na de kwestie der onschendbaarheid van de leden der Nationale Vergadering, gedurende eenen geheelen dag, rijpelijk overwogen te hebben, met 15 tegen 3 stemmen, besloten had, magtiging te verleenen tot de vervolging tegen den heer *Louis Blanc*. De commissie is tot deze overtuiging gekomen door inzage van belangrijke papieren, wier inhoud echter, zoo lang de instructie niet afgeloopen is, nog geheim moet blijven. Na eenige debatten over den dag, waarop de discussie over die autorisatie zou gevoerd worden, bepaalde de Vergadering dien op morgen.

Vervolgens kreeg de heer *Billault* het woord als rapporteur van het comité der financiën. Na eene inleiding, waarin hij eene schets gaf van den financiëlen toestand van Frankrijk, stelde hij een wets-ontwerp voor, hoofdzakelijk tot conversie der vóór den 24sten Februarij jl. uitgegevene schatkistbiljetten, in 5 pCts. schuldbrieven, tegen den koers van 70 francs.

— Heden middag heeft de heer *Louis Blanc* eene vrij uitvoerige justificatieve nota overal laten ronddeelen, waarin hij zijn gedrag verdedigt.

— De heer *Ernest Grégoire*, Belg van geboorte, en die eene belangrijke rol in den orangistischen opstand van 1831 heeft gespeeld, stelt zich voor tot kandidaat der Nationale Vergadering.

— Verscheidene dagbladen gewagen van zamenscholingen, die gisteren avond alhier op de boulevards St. Martin en St. Denis hebben plaats gevonden. Men bemerkte daarbij meer opgewondenheid, dan de vorige dagen. Er zijn arrestatiën bewerkstelligd.

— De werklieden, die thans geen werk hebben, worden naar de departementen van het centrum gezonden; tevens is aan de overheden in de departementen eene circulaire gezonden, waarbij hun bevolen wordt, voorloopig aan de werklieden geene reispassen naar de hoofdstad af te geven

Van den 3den. In den aanvang der zitting van de Nationale Vergadering, op heden, werd voorgesteld, om nog in deze zitting te stemmen over de conclusiën van het rapport, aangaande de gevraagde vervolging tegen den heer *Louis Blanc*. Dit voorstel vond echter geen' bijval.

De heer *Favre* heeft ophelderingen gegeven over de strekking van het rapport. Het was geen votum van vertrouwen, dat de Regering verlangt. De heer *Dupont* (*de Bussac*) bestrijdt het door den heer *Favre* aangevoerde. Bij het vertrek van den post was de discussie zeer levendig. Een der vertegenwoordigers klaagt, dat hij door een' zijner collega's, den heer *Langlais*, beleedigd was. De discussie werd gesloten. Na twee twijfelachtige uitkomsten gaat men op dit oogenblik over tot eene nieuwe stemming.

— Men wil, dat er sprake is, om aan de Nationale Vergadering een ontwerp van theatrale hervorming aan te bieden; al de schouwburgen zouden door den Staat geëxploiteerd worden en bestuurd door van wege de administratie te benoemen directeuren.

— Gisteren avond heeft eene bende volks, in kielen gekleed, waarvan velen sabels droegen, de faubourg St. Jacques doorloopen, onder het van tijd tot tijd herhaald geroep van: *Leve Barbès!*

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 30 Mei.

De 30ste vergadering der Evang. Luthersche synode is heden geopend door Z. Exc. den tijdelijken minister voor de zaken der Herv. eeredienst, enz., vergezeld door den heer secretaris-generaal en adviseur bij dit departement. — De leden dezer synode zijn: ds. *J. Decker Zimmerman*, van Utrecht, pres.; ds. *H. J. Matthes*, van Leiden, vice-pres.; ds. *J. M. L. Roll*, van Amsterdam, sec. vice-pres.; ds. *J. C. Loman*, van Amsterdam, secret.; ds. *R. T. F. Reudler*, van 'sGravenhage, tweede secret.; prof. *F. J. Domela Nieuwenhuis*, van Amsterdam; ds. *H. Hering*, van Middelburg; ds. *J. G. Liernur*, van Haarlem; ds. *J. R. Eilers Koch*, van Wildervank; de heer mr. *F. F Karseboom*, te Amsterdam; de heer *D. Paxmann*, te Amsterdam; jhr. mr. *J de Bosch Kemper*, te Amsterdam; de heer *C. A. L. Sander*, te Rotterdam; de heer *J. P. Mond*, te 's Gravenhage; de heer *J. G. Onnen*, te Utrecht; de heer *J. Backer*, te Oosterbeek.

— De prins *van Pruissen* is heden van Brussel alhier aangekomen.

Van den 2 Junij. De Raad van State heeft heden weder eene zitting gehouden, en ook de Raad van Ministers is te 2 uren vergaderd geweest.

— Bij kon. besluit van den 23sten Mei, is, [illegible]

Minister van staat H. baron *van Zuijlen van Nijevelt*, laatst minister voor de zaken der Herv. Eeredienst, enz., een pensioen verleend van *f* 5000, op grond van de artikelen 11 en 42 der wet op de burgerlijke pensioenen van den 9den Mei 1846.

Bij Zr. Ms. besluit van den 16den Mei, is aan den luit.-generaal *F. C. List*, laatst minister van oorlog, krachtens de wet op de burgerlijke pensioenen van den 9den Mei 1846, een pensioen verleend van *f* 5000.

— Gisteren is in deze residentie aangekomen de heer *Stratenus*, secretaris van legatie van Nederland bij het Hof van Engeland. Hij is in conferentie geweest met den graaf *Brocksdorff*, Deenschen gezant bij ons Hof. Beide heeren zijn heden morgen met den eersten spoortrein uit de hofstad naar de hoofdstad vertrokken.

— In gevolge eene aanschrijving van den tijdelijken minister van binnenl. zaken, zijn de stedelijke gemeente-besturen gelast, om onmiddellijk over te gaan tot de herziening en aanvulling der in elke stad of gemeente bestaande lijsten der ingezetenen, welke, volgens de reglementen voor de stedelijke besturen en op de zamenstelling der provinciale staten, bevoegd zijn, om tot kiezers te worden benoemd, met verdere uitnoodiging, om afschriften dier lijsten ten spoedigste, uiterlijk vóór den 10den Junij aanstaande, in te zenden.

Van den 3den. Bij Zijner Maj. besluit van den 3den dezer, is de heer mr. *P. P. van Bosse*, referendaris bij het departement van financiën, benoemd tot lid van den Raad van State.

Bij een ander Koninklijk besluit van dezelfde dagteekening, is de staatsraad *van Bosse* benoemd tot tijdelijk minister van financiën.

— Naar men verneemt, zal Z. K. H. de Prins *van Pruissen* morgen, van het huis *de Paauw*, de reis naar Berlijn aannemen.

— Met leedwezen verneemt man, dat de heer *Luzac* weder een' onrustigen nacht heeft doorgebragt en zich heden weder koortsig bevindt.

AMSTERDAM, 3 Junij.

Z. M. heeft aan den heer *J. A. Keun* eervol ontslag verleend als vice-consul der Nederlanden te Bucharest.

— Het ontwerp van grondwets-herziening, door de ministers opgemaakt, verschilt in de hoofdpunten niet met het ontwerp der commissie.

De tijd van zitting der leden van de Eerste Kamer evenwel is verlengd tot op 9 jaren; doch de ouderdom van 40 jaren zal niet meer gevorderd worden, zoo als bij art. 74 van het ontwerp was bepaald.

Overigens zijn er eenige veranderingen gemaakt, die geheel in den geest zijn van het ontwerp.

— Men verzekert, dat de Tweede Kamer der Staten Generaal tegen de helft dezer maand, en wel tegen Woensdag, den 14den dezer, zal worden bijeengeroepen, tot hervatting van hare werkzaamheden.

— Het *Journal de la Haye* berigt, dat de heer *Luzac* dezer dagen, waarschijnlijk ten gevolge van overspannen arbeid, ernstig ongesteld is geweest. Gelukkig kunnen wij er bijvoegen, dat hij nagenoeg weder hersteld is, zoodat er geen grond van bezorgdheid bestaat.

— Dezer dagen is te Arnhem eene petitie, onderteekend door de heeren *J. P. P. van Zuylen van Nijevelt*, *C. van Panhuys* en *W. C. H. Staring*, en aan de Tweede Kamer der Staten Generaal verzonden, waarin de adressanten wenschen, de volgende punten te zien vastgesteld bij de voorgenomene herziening der grondwet:

Algeheele afscheiding van Limburg;

Handhaving der bepaling, die den Koning der Nederlanden het dragen eener vreemde Kroon, welke ook, ontzegt;

Vermindering van het inkomen der Kroon en des Prinsen *van Oranje*;

Regeling bij de wet van het Indisch financiewezen en wat daarmede zamenhangt;

Jaarlijksche afsluiting der Staatsrekening bij de wet;

Opheffing der Eerste Kamer en van den Raad van State, en vervanging van dezen door een collegie van wetgeving, belast met het voorbereiden van wets-ontwerpen;

Instelling van kiesvergaderingen, elke ter keuze van slechts één lid der volksvertegenwoordiging;

Openbaarheid der vergaderingen van de plaatselijke besturen;

Medewerking der volksvertegenwoordiging tot de keuze der leden van den Hoogen Raad;

Dienstpligtigheid der ingezetenen tot handhaving van de onafhankelijkheid van den Staat, beveiliging van zijn grondgebied en behoud der inwendige rust, overeenkomstig de bepalingen, bij de wet vast te stellen; en eindelijk, ingeval het beginsel van vrijheid van onderwijs mogt worden aangenomen:

Verpligting voor den Staat, om, in elke gemeente, kosteloos en toereikend onderwijs te doen geven.

— Heden begint de intrekking der muntbiljetten van *f* 100 en *f* 500, welke met den 2den Julij ophouden, wettig betaalmiddel te zijn.

ROTTERDAM, 3 Junij.

Men verneemt uit het *Journal de la Haye*, dat onze ministerresident te Koppenhage van den Deenschen minister de verzekering heeft ontvangen, dat aan de Nederlandsche schepen, die in de havens van Sleeswijk-Holstein zijn opgehouden, eene billijke schadeloosstelling zal worden toegekend. Te gelijk is de handelwijze der kapiteins, die zich veroorloofd hadden aan de Nederlandsche vaartuigen belemmeringen in den weg te leggen, afgekeurd; en het Deensche gouvernement heeft bevolen, dat men ze vrijelijk zou laten vertrekken, daar tijdens hun vertrek, het besluit betreffende de blokkade hun nog niet bekend kon zijn.

NIJKERK, 2 Junij.

Men verneemt, dat een groot honderdtal ingezetenen, hoofdzakelijk landeigenaars uit de grietenij Oostdongeradeel, dezer dagen een adres aan Z. M. den Koning hebben ingediend, inhoudende een verzoek, dat het Z. M. moge behagen, den openstaanden grietmanspost in de grietenij als zoodanig niet weder te vervullen, maar iemand als voorzitter van den raad te benoemen, die gelijkelijk met de functiën van grietman en secretaris belast worde, tegen eene belooning van *f* 300 tot *f* 400 boven de bijvallen en tegen vergoeding uit de gemeente-kas van alle kosten, welke tot de waarneming van de werkzaamheden van het secretariaat vereischt worden. Men wenscht verder het traktement der assessoren van *f* 150 op *f* 50 gebragt te zien; en vleit zich, dat dit een en ander eene bezuiniging van ongeveer *f* 2500 ten gevolge zal hebben.

GRONINGEN, 5 Junij.

Naar wij vernemen, is thans in omloop en reeds door een groot aantal aanzienlijke ingezetenen dezer stad geteekend een adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, houdende bedenkingen tegen sommige bepalingen van het ontwerp der gewijzigde grondwet, als: *tegen het overlaten aan de wet, om* FONDAMENTELE *veranderingen in de nog bestaande grondwet te maken; tegen de erkenning van het regt der ingezetenen, om zich te vereenigen, zonder voorwaarden en waarborgen van veiligheid; tegen regtstreeksche verkiezingen; tegen de Eerste Kamer, zoo als die volgens het ontwerp zoo worden zamengesteld en verkozen; tegen het onbepaald toelaten van alle godsdienstige sekten, zonder vooraf door de Regering erkend te zijn; tegen de uitoefening der godsdienst, anders dan binnen de muren van de daartoe bestaande gebouwen, en tegen de vrijheid van onderwijs.*

— Ter vervulling der buitengewone vacature, ontstaan ten gevolge van het verleend eervol ontslag, uit hoofde van verandering van woonplaats aan jhr. mr. F. H. Baron D'AULNIS DE BOUROUILL, heeft de ridderschap dezer provincie in hare vergadering van den 2den dezer, tot lid der Staten gekozen jonkheer mr. JAN CAREL FERDINAND Baron D'AULNIS DE BOUROUILL.

— Uit een berigt van den 28sten Mei ll. blijkt, dat van het op den stal van den landbouwer B. L. HOPMA, te *Rollingeweer*, gemeente *Leens*, aanwezige vee, ten getale van 56 stuks, hetwelk naderhand nog met 2 kalveren is vermeerderd, bij opvolging 25 stuks kennelijk door de longziekte zijn aangetast, waarvan 16 stuks zijn genezen, 8 gestorven en 1 geslagt, en dat op den 25sten Mei ll. al het vee van genoemden landbouwer weer gezond scheen te zijn. De geneeskundige behandeling van dit vee is verrigt door den veearts VAN SETTEN, te *Onderdendam*.

— Naar men verneemt, zullen morgen, onder anderen, de veroordeelden ELIAS JANS HOOIJER, koopman — HINDRIK GEERTS VISSER en JAN JANS VELDHUIS, beide laatsten scheepsjagers, allen woonachtig te *Muntendam*, bij 's Hofs arrest van den 24sten November 1847, ter zake van den 15den op den 16den Mei deszelfden jaars, ten huize van ANTJE THIESSENS ROGAER, broodbakster en winkelierster op de *Groeve*, onder *Zuidlaren*, gepleegden gewelddadigen diefstal, verwezen tot geeseling en vijftienjarige rasp- of tuchthuisstraf, uit kracht van een begenadigend besluit van Z. M. den Koning, d. d. 27 April ll., (no. 85,) in plaats van gegeeseld, ieder gedurende een half uur op een schavot te pronk worden gesteld, om vervolgens ieder de aan hem als voren opgelegde vijftienjarige rasp- of tuchthuis-straf te ondergaan.

— Gedurende de beide laatste dagen, bestemd tot den aankoop van paarden voor rekening van het Rijk te dezer stede, zijn alsnog door de commissie aangekocht 18 paarden; zijnde er alzoo bij deze gelegenheid gekocht 73 paarden: uit een aantal van omstreeks 300 stuks, die ten dezen einde waren aangeboden. Daar men mag vooronderstellen, dat wel de meeste aangeboden paarden de vereischte hoedanigheden zullen hebben bezeten, vermits de eigenaren daarmede vooraf bekend waren gemaakt, zal de commissie zich wel niet hebben te beklagen gehad over eene te geringe keus. — Aanstaanden Woensdag en Donderdag, den 7den en 8sten dezer, zal er een dergelijke aankoop te *Winschoten* plaats hebben.

— Sedert laatstleden Maandag zijn wederom hier aangekomen 5 tjalkschepen van Dordrecht en 1 van Doesburg, geladen met ligt en zwaar geschut, affuiten, enz.

— Den 3den dezer is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd de heer J. F. COHEN, med. doctor te Groningen.

Dien zelfden dag is bevorderd tot Doctor in de Letteren de heer J. A. WIJNNE, van het Hoogeveen, na het verdedigen van eene dissertatie, betreffende Quaestiones criticae *de belli punici secundi parte priori*.

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

HAMBURG, 3 Junij.

(*De zaken der Hertogdommen.*) Niemand weet eigenlijk met juistheid te zeggen, hoe het thans met de zaken tusschen Denemarken en Duitschland gesteld is, of inderdaad het sluiten van een' wapenstilstand of vrede ophanden is, dan of de oorlog nog steeds zal doorgevoerd worden (zoo als men uit de gebeurtenissen van den 28sten en 29sten Mei l.l. teregt zou kunnen besluiten). *Dit* is zeker, dat de Regering te Rendsburg met ijver bezig is, haar leger te versterken en voltallig te maken. Intusschen is het waar, dat Hadersleben door de Duitsche troepen ontruimd en mede door vele zijner bewoners verlaten is. Men twijfelt niet, of de bewoners dier stad, waar nu weder de Deensche vlag waait, zullen nu door de Denen als „forräderiske Tydskere" behandeld worden. Ook zoude Apenrade reeds in de handen der Denen zijn.

Volgens het legerberigt van den generaal *Halkett*, is het verlies der Duitsche troepen op den 28sten en 29sten der vorige maand, niet aanzienlijk geweest.

Het is nu gebleken, dat de zending van den jongen *v. Wrangel* naar Berlijn geen ander doel heeft gehad, dan aan Z. M. eene lijst voor te leggen van de officieren, onderofficieren en soldaten, die tot nu toe in den strijd tegen de Denen hebben uitgeblonken.

Men zegt, dat, de [zoo onverklaarbare] terugtogt der Duitschers uit Jütland heeft plaats gehad ten gevolge *van de verklaring van Engeland*, dat zóó doende de vrede te eerder en te gemakkelijker zoude gesloten worden. [De ondervinding heeft dit, aanvankelijk, waarlijk niet bevestigd. — Anderen meenen, dat eene scherpe Russische nota het raadsel oplost; nog anderen, dat de oorzaak moet worden gezocht in de vrees, dat de humane Russen, uit belangstelling voor het kleine Denemarken, voortaan de moeite zouden willen op zich nemen, om den Sond te administreren, en aan de Oostzee eene tweede editie te geven van hunne beroemde vriendschaps-staatkunde in Turkije.]

Dat inderdaad Engeland de aanleiding heeft gegeven tot den terugtogt der Duitschers uit Jütland, blijkt — volgens de laatste berigten — ook daaruit, dat toen, de Engelsche Regering berigt had ontvangen van den *aanval*, van den kant van Denemarken voor een paar dagen gedaan, zij dadelijk eene vrij scherpe nota daarover naar Koppenhage heeft opgezonden.

De laatste berigten uit Koppenhage schijnen weder alle hoop te kennen te geven, dat de vrede op handen is. De fondsen zijn te Koppenhage ook gestegen.

— (*Berigten uit Weenen.*) In de Weener dagbladen van den 29sten en 30sten Mei, vindt men weder proclamaties van de ministers aan het volk, waarin zij hun gedrag regtvaardigen, hunne plannen bloot leggen, enz. Zij zullen hun best doen, dat de Keizer spoedig terug en de Rijksdag weldra bijeen geroepen wordt; want *zij* (ministers) hebben de magt niet, *organieke* besluiten te nemen, — en wat dies meer zij. — De graven *Hoyos*, *Dietrichstein* en baron *Pereira* hebben willen ontvlugten, maar zijn weer aangehouden. — De studenten hebben 6 kanonnen bekomen. — Het is nu ook gebleken, dat inderdaad de graaf *Bombelles* door zijn berigt van het uitroepen der Republiek, der keizerlijke familie in den grootsten angst heeft gestort en haar tot de meest overhaaste vlugt heeft aangezet. — De Tyrolers zelve hebben den Keizer gebeden, naar Weenen terug te keeren.

In de Weener Courant van den 31sten Mei, komt een besluit voor, door den Keizer te Innsbruck den 22sten bevorens genomen, nopens onderscheidene verzachtingen en verbeteringen in het toepassen van strafbepalingen, bij name ligchamelijke tuchtiging.

HANNOVER, 2 Junij.

Het is al meer en meer gebleken, dat de opschuddingen, die dezer dagen alhier hebben plaats gehad, eigenlijk niet doelden op de wetten en verordeningen der ambachten, enz., maar eenvoudig op het omverwerpen der Regering en der Stendenvergadering. Om de burgers en werklieden te winnen, had men het valsche gerucht der bekende aanleidende oorzaken verbreid. Men mag deze poging tot wanorde als geheel mislukt beschouwen.

— Volgens de berigten van den bekenden Consistoriaalraad *Striez*, die dezer dagen zijn bekend gemaakt, bestaan er in het regeringsdistrikt *Potsdum* THANS NOG 6 plaatsen van Land-schoolmeester, die summa summarum *f* 40 tot *f* 80; — 12 plaatsen, die *f* 80 tot *f* 120; — 60, die *f* 120 tot *f* 160, — en 115 die *f* 160 tot *f* 200 *jaarlijks* opleveren. In de laatste dagen zijn den Gymnasiaal-Directeuren *Bellermann* en *August* charivari's gebragt door hunne eigene leerlingen. [Nog al aardige bewijzen voor de goede schooltucht in Pruissen! En dan dat salaris! Wat zeggen daarvan *onze* onderwijzers?]

— Den 30sten Mei, 's avonds, hebben hier weder eenige wanordelijkheden plaats gehad, die echter spoedig bedwongen zijn. De overheid heeft den volgenden dag (1sten Junij) de noodige maatregelen genomen, om die rustverstooringen voortaan voor te komen.

EMDEN, 3 Junij.

Uit Oost-Friesland zijn onderscheidene adressen naar Hannover gezonden, ten einde bij de Regering aldaar aan te dringen op het toestaan van zoo vele nuttige en noodige verbeteringen. Men verlangt, dat de tegenwoordige vreemdaardige standenvergadering zich met hare ontbinding wat haaste, plaats make voor eene nieuwe Constituante, enz.

— In de *Ostfriesische Zeitung* van heden komt een stuk voor over het aanstaande *Landhuishoudkundig Congres te Groningen.* Men hoopt, dat velen, ook uit onze streken, daardoor zich zullen opgewekt gevoelen, om de vergadering mede bij te wonen, die belooft, wezenlijk belangrijk te zullen worden.

Ingezonden Stukken.

Vrijheid van Onderwijs.

Art. 183. De inrigting van het publiek onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet geregeld.

Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid des onderwijzers en het toezigt der overheid, beide door de wet te regelen, enz.

Er is in de jongste dagen, ook in deze Groninger Courant, veel gesproken tegen de vrijheid van onderwijs, waarin kennelijk vreemde en hatelijke passieën zich mengden. Steller dezes achtte het noodeloos en overtollig, op al dat geschrijf te antwoorden, wijl eene zaak, die met zulke wapenen wordt verdedigd, door allen die gemoedelijk oordeelen, zoo al niet voor slecht, althans voor verdacht gehouden wordt.

In het nommer van den 2den Junij echter vond hij een artikel over dit onderwerp, dat op eene bedaarde wederlegging scheen aanspraak te kunnen maken, wijl het zich door bezadigden toon gunstig van de vorige onderscheidt, hoewel vooroordeel ook daaraan niet geheel vreemd gebleven is; iets, wat men overigens, in zulk een teêr punt als het onderhavige, gereedelijk vergeven kan.

Wat in dit artikel tegen het Ontwerp is ingebragt, zal ik achtervolgends ter toetse brengen.

In de eerste plaats wordt er een beroep gedaan op het regt, dat de gemeenten sedert onheugelijke tijden gehad hebben, van over haar huishoudelijk onderwijs, onder behoorlijk toezigt, te beschikken. Dit regt verblijft, ingevolge het Ontwerp, wel ook voortaan aan de gemeente, maar het beteekent niets meer, zegt de inzender, omdat men, bij onbeperkte toelating van allerlei scholen, den beroepen onderwijzer geen behoorlijk bestaan meer verzekeren kan. Immers de schoolgelden, waaruit hoofdzakelijk des meesters onderhoud gevonden wordt, kunnen ieder oogenblik hem onttrokken worden en aan anderen toevloeijen, die verkiezen zich naast hem neêr te zetten.

Ik antwoord hierop ten eerste: „eerst dan, wanneer op degelijke gronden blijkt, dat zulk een regt der gemeenten voor het welbegrepen belang des volks noodzakelijk moet behouden worden, eerst dan zal men gehouden zijn om het te eerbiedigen." Dit is echter geenszins het geval; integendeel de hoogste en dierbaarste belangen des volks vorderen gebiedend, dat zulk een regt, zoo het bestaat, onder de gegevene omstandigheden, worde afgeschaft. En welke zijn die belangen? Die des gewetens, die der godsdienst. Ik spreek hier niet bespiegelend en als a priori; neen, ik spreek van bestaande daadzaken. De klagte over krenking der godsdienstige overtuiging door het onderwijs is algemeen. Die klagte zou misschien minder gehoord worden, indien de gemeentebesturen naar regt en billijkheid, zonder onderscheid van godsdienstige kleur, onpartijdig werden zamengesteld.

Maar, wat zeg ik? de inzender zelf bekent, dat het regt van benoeming tot de publieke scholen, ook na de bepalingen van het Ontwerp, aan de gemeente verblijft. Ja, herneemt hij, maar men kan alsdan den onderwijzers geen behoorlijk bestaan meer waarborgen. Genomen, dat dit zoo ware, wat dan nog? Staat men ook den notaris, staat men ook den geneesheer daarvoor in? Dat is niet gelijk, hervat de inzender, want die worden niet *beroepen;* daar komt geen *quasi-contract* tusschen beiden. Goed; dan zullen wij ook den meester niet meer beroepen, maar alleen hem vergunning schenken om eene publieke school te openen. Doch er is meer. Op vele plaatsen zullen de publieke scholen kunnen gemist worden, nadat iedere gezindte hare eigene zal hebben opgerigt; daar vervalt dan de moeijelijkheid van zelf; en, op andere, waar ieder kerkgenootschap zijn' eigen meester niet kan bezoldigen, daar zullen zich niet ligt nieuwe en meerdere onderwijzers durven vestigen, wanneer er een aanwezig is, die reeds door gegevene proeven van bekwaamheid en geschiktheid, ouders en kinderen voor zich gewonnen heeft. Hoezeer het laatste, in sommige plaatsen, die ik ken, hoogelijk te wenschen ware in het belang der kinderen, daar het gemeentebestuur er zelden toe overgaat om eenen onderwijzer af te zetten, dien hetzelve eerst heeft aangesteld, al worden er of tegen de zedelijkheid des meesters, of tegen de deugdelijkheid van het onderrigt nog zulke gegronde klagten ingebragt. Ik spreek hier uit ervaring, en velen zullen het met mij door eigene bevinding weten. — Opdat ik thans nog verzwijge, dat vele ouders gaarne veel meer zouden bijdragen tot onderhoud des meesters, wanneer slechts aan hunne kinderen eene opvoeding ten deele werd, die met hunne godsdienstige overtuiging strookte. Ik geloof, dat ik met deze tegenbedenkingen kan volstaan. Wil men altijd nog hierop neêrkomen, dat, ingevolge het Ontwerp, vele Protestantsche onderwijzers een gedeelte van hunne inkomsten verbeuren zullen, ik zal dit niet ontkennen; maar tevens vraag ik, of die vrees voor het bestaan van sommigen regt geeft, om de heiligste regten van de helft der natie te verkorten (immers de Afgescheidenen voegen zich hier bij de Katholijken)? Eindelijk zou ik hier tegen over kunnen stellen, dat aan vele Afgescheidene en Katholijke ingezetenen, die lust en geschiktheid bezitten voor het vak van onderwijs, dat aan dezen zelfs de *hoop* op een bestaan benomen wordt, zoo lang de tegenwoordige inrigting van het onderwijs in wezen blijft. Dit alles zal toch mijns inziens wel opwegen tegen het eerste bezwaar.

Doch de inzender heeft nog meer. „Een eerste gevolg dezer invoering zal wel dadelijk zijn eene algemeene mededinging." Die mededinging acht hij eerst onnoodig, maar vervolgens ook zelfs zeer nadeelig. Immers een eerste gevolg hiervan zou zijn eene onmatige verhooging van het schoolgeld, gelijk nu reeds in de steden plaats heeft. Maar bovendien zou de deugdelijkheid van het onderwijs veel hieronder lijden, vermits de „onderwijzer, door zijn belang gedreven, zich naar de vooroordeelen, dwaalbegrippen en verkeerde wenschen van vele ouders moest voegen. De concurrentie dwingt hem bovendien, zich naar de ongeregelde driften, dwaze neigingen en onbeteugelde hartstogten zijner leerlingen te schikken. Aan leiding derzelve met eene vaste hand, aan vorming en opvoeding voor het goede en edele, durft hij niet beginnen, want zijne leerlingen willen van geene tucht weten. Dan gaan zij liever naar eene andere school," enz.

Ik merk hierop kortelijk het volgende aan. Of die mededinging onnoodig zij, laat ik daar; maar ik ontken, dat zij nadeelig, ik beweer, dat zij voordeelig en nuttig werken zal. Een edele wedstrijd bragt altijd veel goeds te weeg. Naijver is menigmaal voor den zwakke het krachtigste roersel. Menigeen werd beter en bekwamer dan hij zelf, omdat hij beter en bekwamer dan anderen wilde zijn. Te denken dat de onderwijzers zich ter kwader ure naar ouders of kinderen schikken zullen, met verwaarloozing van onderwijs en tucht; dat zij het welzijn hunner kweekelingen zullen ten offer brengen aan baatzucht en eigenbelang: zoo iets te vooronderstellen van lieden, die anderen vormen moeten, dat is mijns bedunkens alles behalve liefderijk gedacht. Zulke baatzuchtige wezens moest men althans uit de scholen weren. Maar ook wat zoude het den meester baten, wanneer hij al zoo slecht konde en wilde zijn? Ja, indien er niets van uitlekte, indien er uit de school niet geklapt werd. Maar is er dan ook geen toezigt meer? en zouden verstandige ouders zelven het niet aan hunne kinderen merken? Stellen wij dan liever, dat de mededinging gunstig op onderwijs en tucht zal werken; dat de meesters de hand er aan houden zullen, al was het alleen uit eigenbelang.

De inzender meent, dat alleen het noodig hebben eener speciale admissie tot schoolhouden het gemelde kwaad kan verhinderen, wijl die admissie uit hoofde van verderfelijk onderwijs kan worden ingetrokken. Men weet echter, hoe zeldzaam dat intrekken der admissie plaats heeft, al bestaan er ook de gewigtigste redenen voor. En in allen gevalle, waardoor wordt men het gewaar, dat ergens verderfelijk onderwijs gegeven wordt? Immers, alleen door een naauwlettend toezigt. En dat toezigt zal, ingevolge het Ontwerp, ook voor de toekomst blijven bestaan. Dit blijft dus gelijk, en alle kwaad voor te komen, er is geene wet, geen mensch ook, die dat ooit vermogen zal.

Tot hiertoe volgde de inzender een' bedaarden redeneertrant, maar nu gaat hij tol betalen aan hatelijke vooroordeelen, of aan onkunde, of misschien aan beide tevens.

„Bij het invoeren van art. 183," zoo spreekt de inzender, „krijgen wij natuurlijk dadelijk in ons vrije land kerkelijke scholen." Amen, zeg ik hierop. Maar wat is daartegen? Ons land zou dan niets nieuws, noch ongehoords invoeren, maar slechts navolgen, wat in andere vrije landen reeds voorlang is gedaan. Onze naburen, de Duitschers, de Belgen, enz. hebben ook zulke kerkelijke scholen. Wat heeft er dan inzender tegen? Hoor, en bedwing uwen toorn of uwen lach.

„Die gezindheden," zoo laat hij zich hooren, „welke hunne kerkleer voor de eenige ware houden, zijn daarenboven van meening, dat de school het voorportaal van de kerk moet zijn, en dat zij hare leerlingen niet zoo zeer voor het maatschappelijk leven en deszelfs betrekkingen, als wel bij uitsluiting voor den hemel moet opvoeden...... De kerk, die dan weder hoofdzaak en bestuurderes van het onderwijs wordt, kan niet meer den lust en de liefde voor de vervulling van aardsche pligten aankweeken. De kennis, bekwaamheid en kunstvaardigheid, welke voor de vervulling dezer pligten noodzakelijk zijn, worden door de kerk niet onderwezen."

In deze woorden ligt iets waars en veel onwaars opgesloten. Dat die gezindheden, waarvan hier spraak is, van de school het voorportaal der kerk willen maken, geven wij gereedelijk toe. Maar ligt dat ook niet in den aard der zaak? Het onderwijs zal vorming, zal opvoeding zijn. Is er opvoeding mogelijk zonder godsdienst? en is de godsdienst niet leerstellig uit haren aard? Indien men dit niet reeds lang geweten had, mij dunkt, de ondervinding der laatste jaren had het moeten leeren. — Maar die gezindheden leiden hare kweekelingen bij uitsluiting voor den hemel op. Ik weet niet wat ik moet, om dit gezegde lagchen of er op antwoorden. Dat de kinderen voor den hemel worden opgevoed, wie kan dat wraken, die Christen is? Mij dunkt althans dat, de Heer JEZUS zelf het tijdelijke leven leert beschouwen als eene opleiding tot het eenwige, dat volgens zijne leer deze aarde het voorportaal, en niets meer dan het voorportaal van den hemels moet zijn. Maar juist omdat de aarde het voorportaal des hemels worden moet, juist daarom moeten de kinderen voor het maatschappelijke leven en deszelfs betrekkingen worden opgeleid. Wel verre van de burgerlijke pligten te verlagen, is het juist de godsdienst, die ze heiligt en veredelt, doordat zij ze als middelen voorstelt tot bereiking van het hoogste doel. Men ziet dus, dat in bovengemelde woorden des inzenders eene verwarring van begrippen te gronde ligt.

Een paar regelen verder durft de inzender ons zeggen: „dat er geene godsdienstige begrippen in de scholen worden medegedeeld, dan dezulke, waarover alle christelijke gezindten eenstemmig denken." Wie zoo spreekt, verraadt zijne onkunde omtrent het onderwijs, dat in onze gemengde scholen gegeven wordt. Maar hij wordt ook door meer dan de helft der natie gelogenstraft, want Afgescheidenen en Katholijken verklaren eenstemmig, dat de godsdienstige begrippen, in de scholen door leerboeken en meesters medegedeeld, dikwerf lijnregt met de hunne strijdig zijn. Dit is immers de reden, waarom zij verlangen, dat men het aan iedere gezindte vrijlate, hare eigene scholen op te rigten. Doch hier komt ons des inzenders bekentenis tegen hem zelven te stade, daar hij ronduit zegt: „in bijzonderheden echter is het onmogelijk, wél ingerigt schoolonderwijs te geven met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen." Wij zijn het hieromtrent met hem eens, mits hij zijn gezegde wijzige in dezer voege: „in gemengde scholen, gelijk die thans bij ons bestaan, is het onmogelijk wél ingerigt schoolonderwijs te geven met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen." Maar wat volgt hieruit: de nood-

zakelijkheid van bijzondere scholen voor de verschillende gezindten; dat ook deze regt hebben om te eischen, wat den Israelieten reeds sedert jaren is toegestaan.

Ten slotte voert de inzender de jongste geschiedenis van Zwitserland aan, als een bewijs, wat het gevolg van het toelaten en oprigten der sectenscholen is. Dit voorbeeld echter heeft geene bewijskracht. Die bijzondere scholen zijn in Zwitserland niet in de laatste jaren opgerigt; zij bestonden sedert eeuwen, en daarbij heerschte er rust en vrede tusschen de in godsdienst verschillende kantons van het eedgenootschap. De rampen, welke het ongelukkige Zwitserland in de jongste tijden zoo smartelijk ondervonden heeft, zijn dus niet te wijten aan de bijzondere scholen, maar aan den »helgeest van godsdiensthaat" (niet: »der godsdiensthaat"). Ja, het was daar niet op de Jezuïten, maar op de godsdienst zelve, op het Christendom, als zoodanig, gemunt; dit is duidelijk voor ieder, die niet met een geheel oppervlakkig oog de gebeurtenissen in Zwitserland heeft gadegeslagen. Waar de kreet gehoord werd: »*A bas les Jésuites*," daar klonk ook deze: »*A bas Jésus.*" Neen, het jonge Zwitserland komt hier niet in aanmerking, en het oude pleit *voor* de bijzondere scholen, verre van er tegen te getuigen.

Wat zal ik zeggen van onze naaste buren, van de Duitschers en de Belgen? Zij bezitten sinds lang bijzondere scholen voor iedere gezindte, zonder dat de burgerlijke verdraagzaamheid er van geleden heeft.

En hier te lande zal er geen beter middel zijn om die verdraagzaamheid te vernietigen, dan dit, dat men hardnekkig afzonderlijke scholen voor de verschillende gezindten blijft weigeren; want dan zal de helft der bevolking zich, door den godsdiensthaat eener zekere partij, verstoken zien van een regt, dat den mensch door de natuurwet geschonken, en den burger van Nederland bij de Grondwet gewaarborgd is. Want vrijheid van godsdienst is bij de wet verzekerd, en die vrijheid van godsdienst is onbestaanbaar zonder vrijheid van onderwijs.

GRONINGEN, 5 Junij.

Zaturdag avond l.l. werd hier, als tweede voorstelling van het Italiaansche operagezelschap, onder directie van den heer FERRARI, ROSSINI's *Tancrèdi* opgevoerd. De toevloed der menigte getuigde beter dan alle lofspraak van den indruk, dien de *Semiramis* laatstleden Woensdag gemaakt had.

Even als toen SEMIRAMIS (Madlle. TEBALDI) en ARSACE (Mlle BERTRANDI), hebben nu TANCRÈDI (Mlle B.) en AMENAÏDE (Mlle T.), zoowel ieder afzonderlijk, als gezamenlijk, het publiek door haar gevoelvol spel en betooverenden zang verrukt. Daverend gejuich en bravogeroep viel haar ook ten deel. Meermalen terug geroepen, moesten zij na den afloop des stuks andermaal ten tooneele verschijnen, om de hulde der toehoorders te ontvangen.

De groote aria: *de tuoi frequenti palpiti* van PACINI, in het laatste bedrijf door Mlle BERTRANDI ingevlochten, wekte door de voortreffelijke uitvoering eene ongekende geestdrift op. Het behoeft geene bevestiging, wanneer wij beweren, dat een zoo voortreffelijk *ensemble* hier nooit gehoord is; en wij mogen er gerust bijvoegen, dat de duo's van *sopraan* en *alt* eene zoo hooge mate van volmaaktheid hebben bereikt, dat men zich de kunst naauwelijks verder denken kan. Piano's en forto's worden zóó gelijkelijk in acht genomen, fioritures zóó juist zamenstemmend uitgevoerd, de zuiverheid is zóó onberispelijk, beide artistes zijn zóó van hetzelfde vuur bezield, dat, wanneer zij gezamenlijk hare talenten ten toon spreiden, het publiek altijd, als één ligchaam in beweging gebragt, in geestdrift wordt ontstoken en weggesleept.

Tegen Woensdag aanstaande is eene der beste opera's van DONIZETTI, *Linda di Chamounix*, geannonceerd. Het zal zeker het kunstminnend publiek aangenaam zijn, dat er ook meer moderne werken dan ROSSINI's *Semiramis* en *Tancrèdi* ten gehoore gebragt worden. En dubbel welkom is voorzeker dan de keuze van *Linda*, die, zoowel door pikante motiven als door eene rijke instrumentatie, boven vele andere uitblinkt.

Wij wenschen, dat het der directie mogelijk zij, het aanvankelijk tot drie bepaalde getal der voorstellingen te overschrijden, en ons ten minste met een der voortbrengselen van VERDI's vruchtbare Muze bekend te maken. Wij hopen dit te meer, omdat de thans bloeijende VERDI anders grijs kan zijn, eer het *Groningen* te beurt valt, een gezelschap operisten binnen hare muren te zien, dat zoo waardiglijk de compositiën van dien grooten meester kan ten uitvoer brengen.

[Bij de Redactie is, over hetzelfde onderwerp, nog een ingezonden stuk ontvangen, waarin ook de wensch van velen wordt geuit, dat de operisten ook dáárom eene of twee voorstellingen *buiten abonnement* mogten geven, opdat zij *zoo doende* de enorme kosten zouden kunnen goedmaken, die zij hier hebben te maken gehad, en die zóó groot moeten zijn, dat zij hunne moeite en talenten anders hier al zeer slecht beloond zouden moeten achten.]

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Nijburg den 25 Mei, kapit. *Kuiper* Webbina, van Nijekiöbing naar Rotterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 31 Mei, kapit. *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, van Zierikzee; den 1 Junij *Veltkamp* Anna Margaretha, van Londen; den 2den *Ouwehand* Germania, van Hull; *de Jong* Jantina, van Hartlepool; *de Haan* Jantina Gesina, van Middlesbro; *Boer* Margina, van Seaham; den 3den *Mulder* Wilhelmina, van Batavia. — Te Texel den 31 Mei, *de Boer* Neptunus, van Havana; *Zelling* Gesina, van Port a Port n. Hamburg, als bijlegger; *Koning* Zeldenrust, van Sunderland; den 2 Junij *Verschuur* Louise, van Banjoewangie; *de Weerd* Maria Agnes, van Venetiën. — In het Vlie den 30 Mei, *Steffens* Alida Maria, van Dantzig; den 31sten *de Jong* Jantina, van Hartlepool; *Brouwer* Lumiena, van Osterrusoer. — Te Helvoet den 30 Mei, *de Weerd* de Hoop, van Triest. — Te Vlissingen den 31 Mei, *Visser* Amalia, van Havana, l. v. Falmouth; den 1 Junij *Kramer* Fennegina, van Londen. — Te Brouwershaven den 1 Junij *Jonker* Maria Elisabeth, van Banjoewangie n. Rotterdam. — Te Batavia den 30 Maart, *Kramer* Margaretha Ida, van Rotterdam. — Te Cowes den 31 Mei, *Kuper* vr. Houwina, van Torravecchia n. Riga. — Te Liverpool den 31 Mei, *Boer* Jantina, van Rotterdam; *Dekker* Onderneming, van Hamburg. — Te Memel den 24 Mei, *Hofkamp* de 10 Gebroeders, van Harlingen. — Te Warnemunde den 29 Mei, *Kremer* jonge Henderikus, van Bremen. — Te Bergen den 19 Mei, *Legger* Marchina, van Koningsbergen. — Te Granville den 28 Mei, *Nepperus* Elisabeth, van Gent. — Bij Wight den 28 Mei, *Gorter* Johanna Maria Christina, van Amsterdam n. Batavia. — Bij Goudstaart den 29 Mei, *Zeilstra* Catharina, van Rio de la Hache n. Amsterdam. — Te Falmouth den 29 Mei, *Kamminga* Johanna Wilhelmina, van Marseille. — Te Cardiff den ...., *Jonker* Zeldenrust, van Jersey. — Te Grangemouth den 27 Mei, *Donema* Renske Hooites en den 28sten *Douwes* Harmonie, beide van Amsterdam. — Te North Shields den 27 Mei, *Scherpbier* Elsje, van Amsterdam. — Te Hull den 28 Mei, *Giezen* Georgina, van Dordrecht. — Te Bolderaa den 22 Mei, *Dekker* vr. Bouwina, van Bremen. — Te Kroonstad den 21 Mei, *Hazewinkel* Delia, van Stavanger; *Oostra* Annachina Jantina, van Bremen; den 22sten *Oldenburger* Astrea, van Rouaan; *Westerling* Maria Elisabeth, van Hartlepool; *Hazewinkel* Roelf Giezen jr., van Newcastle; *Rink* Jacobus Begeman, van Stavanger; *van der Gouwè* Josina Henriette, *Altena* Hendrika Margaretha, *Landeweer* Vriendschap en *Hobma* de 2 Gebroeders, alle vier van Bergen. — Te Pillau den 25 Mei, *Hazewinkel* Alberdina, van Hamburg. — Te Odensee den 20 Mei, *Joosten* Goede Verwachting, van Eckernfiorde. — Te Bremerhaven den 29 Mei, *Kruse* jonge Rudolph, van Groningen.

Binnengekomen te Texel den 3 Junij, kapit. *Lohman* Vesta, van Cette; *Potjer* Catharina Jantina, van Newcastle. — Te Helvoet den 3 Junij, *Oldenburger* Johanna, van Triest. — Te Liverpool den 1 Junij, *Deddes* Alberdina, van Rotterdam. — Te North Shields den 31 Mei, *Greven* Lammechiena, van Amsterdam. — Te Pillau den 28 Mei, *Scholtens* Sjoumenta, van Amsterdam. — Te Dantzig den 25 Mei, *Drent* Eendragt, van Lubeck; den 27sten *Faber* Maria, van Rotterdam.

In lading te Liverpool den 27 Mei, kapit. *Schut* Maria Aletta, voor Petersburg. — Te Londen den 29 Mei, *Duintjer* Catharina Frederika, voor Brussel.

Vertrokken van Amsterdam den 31 Mei, kapit. *de Boer* de Verwachting, naar Cadix; *Flik* Geerdina Beerta, naar Rostock; den 1 Junij *Stuit* jonge Liefert, naar Londen; den 2den *Ekens* Johanna en *Teensma* Reintje, beide naar Petersburg; *Schuuring* Antina, op avontuur; den 3den *Nijman* Handelaars, naar Petersburg. — Van Kampen den 31 Mei, *van Peer* Aukjen en *Scholtens* Margrietha, van Newcastle; *Oldenburger* Gerberdina en *Baas* Teupkina, beide naar Noorwegen. — Van Texel den 2 Junij, *de Jong* Mina, naar Hull. — Uit het Vlie den 30 Mei, *de Winter* Catharina, naar Hartlepool; *de Haan* Anna Jantina, naar Hull; *Fenenga* Clara Dorothea, naar Archangel; *Drok* Elisabeth Maria, naar Riga; *Bakker* Tjatzina en *Douwes* Ons Genoegen, beide naar Hamburg; *Swart* Maria, naar Noorwegen; *Pronk* Hopende Zeeman en *Kraan* vr. Helena, beide op avontuur. — Van Brielle den 2 Junij, *Westerbrink* Alkanna Hendrika, naar Londen; *Rentes* jonge Jan, naar Bergen. — Van Falmouth den 30 Mei, *Kamminga* Johanna Wilhelmina, naar Londen. — Van Pillau den 27 Mei, *Puister* Rieka en *Naatje* Alberdina Edzina, beide naar Amsterdam. — Van Odensee den 22 Mei, *Pattje* Annagiena, naar Holland. — Van Bremerhaven den 29 Mei, *Koens* jonge Rudolf en *Heins* Bouwina, beide naar Groningen; *Bleeker* Hendrika Jacomina en *Heins* Bouwina Margaretha, beide naar Dokkum. — Van Cardiff den 29 Mei, *Engelsman* Dina Marchina, naar Rotterdam. — Van Liverpool den 27 Mei, *Muis* Charlotte, naar Antwerpen; *Kuijper* Annegina Elsina, naar Nerva. — Van Bolderaa den 25 Mei, *Mulder* Maria Catharina, naar Elseneur. — Van Hamburg den 29 Mei, *Mooi* Cornelia, naar Dantzig; *van Dijk* Eva Henderika, naar Hoogezand; den 30sten *Drent* Tjapke Schuringa, naar Schiedam.

Vertrokken van Texel den 3 Junij, kapit. *de Boer* de Verwachting, naar Cadix; *Joosten* Alberdina, naar Hartlepool; *Witkop* Marchina en *de Jong* de jonge Clemens, beide naar Hull; *Kip* vr. Jantje, op avontuur. — Van Maassluis den 3 Junij, *Braam* Catharina, naar Grimsby; *Heres* Marie Jeannette, naar Petersburg. — Van Bolderaa den 25 Mei, *Wijkmeijer* Margaretha, *Klasen* Vriendschap en den 26sten *Douwes* Eendragt, alle drie naar Elseneur. — Van Hamburg den 31 Mei, *Broekema* Maria, naar Straalsund.

Het schip *Jacobina*, kapit. Bontekoe, van Greifswald met rogge naar Schiedam, is in de Noordzee, op 55° 11′ N. Breedte, 5° 6′ W. Lengte, gezonken, doch het volk door kapit. Rees, voerende het schip *Victoria*, van Cardiff naar Kroonstad, gered en te Elseneur aangebragt.

Men meldt uit Koppenhage, d.d. 29 Mei: Het schip *Alida*, kapit. Dade, van Amsterdam naar Rostock, is met nog 13 andere schepen, door den procureur des Konings voorgedragen, om als prijs verklaard te worden; zij zijn echter nog niet definitief gecondemneerd.

Het schip *Anna*, kapit. Hansen, van Rio Grande op Hamburg bestemd, benevens 7 met steenkolen beladen Blankenezer schepen, zijn door een Deensch fregat genomen.

HARLINGEN, 3 Junij. Binnengekomen den 27 Mei kapit. *Kok* Jan Fredrik, van Osterrusoer; *Puister* de Nijverheid, van Dantzig; *de Boer* Zeelust, van Laurwich; den 29sten *Wintle* Lord John Russel, den 31sten *Smith* Adonis en den 1 Junij *Nevill* the Lion, alle drie van Londen; *Brouwer* Lumiena, van Osterrusoer; *Roelofs* Titia, van Newcastle; den 2den *Brouwer* Aurora, van Liverpool; *de Wal* Alpha, van Newcastle. — Vertrokken den 29 Mei *Drok* Elizabeth, naar Noorwegen; *Ulfers* Industrie, naar Emden; den 31sten *Ruiten* Eendragt, naar Engeland; *Plukker* de jonge Hendrik, op avontuur; *Wintle* Lord John Russel, naar Londen; den 1 Junij *Post* Gustaaf, naar Engeland; *Nielsen* Johanna, den 2den *Balzersen* Niord, *Hagensen* Argo, *Brouwer* Elzina, *Eitzen* George Washington, *Albretsen* Erstatningen, *Vos* Reina, *Verstolk* Jacoba en *Bekkering* Ulrike, alle negen naar Noorwegen; *Onnes* Johanna Geertruida en *Adama* de 3 Gebroeders, beide naar de Oostzee; *Stuit* Concordia en *Bart* de jonge Jan, beide naar Noorwegen; *Visser* Gezina, naar Engeland; den 3den *Visser* Maria, naar Noorwegen; *Ebes* Alida, naar Hull; *Nevill* Lion en *Smith* Adonis, beide naar Londen.

ZOUTKAMP, 4 Junij. Vertrokken den 2den kapit. *de Grooth* Jantina, naar Noorwegen; den 3den *Waterborg* de jonge Frederik, *Leuning* Magrietha, *Smit* Margina, *Boer* Vriendschap, *Rasker* Margaretha, *Rasker* Magrietha en *Schaap* Alida Elselina, alle zeven naar Londen. — Zeilklaar, *Meijer* vr. Geertina, *Kramer* de Hoop, *de Vries* Hoop op Welvaart, *Drewes* de 2 Gebroeders, *Rasker* Berendina en *Jonker* Sieberlina, alle zes naar Londen; *Drewes* Tjakkien, naar Noorwegen. — Vertrokken van Dokkumer Zijlen den 2 Junij *Karst* Margina Alida en den 3den *Visser* Hillegonda Maria, beide naar Noorwegen.

DELFZIJL, 4 Junij. Binnengekomen den 30 Mei kapit. *Oetzes* de Hoop, van Emden; den 1 Junij *Leeuw* Maria Louise, van Oudsoen; den 3den *Kok* de 4 Gebroeders, van Frederikstad. — Vertrokken den 30 Mei *van der Werff* Alida Gesina, *Smaal* Hillechiena, *Sterenborg* de Vriendschap, *Stenger* de Vriendschap, *Leeuw* Jantina Hendrika, *Pot* Margiena Margaretha, *Schreuder* Sijlina Titia, *Wolkammer* Eenige Broeder en *Middel* Bougina, alle negen naar Noorwegen; *Stubbe* Jantina, van Horsens n. Hamburg; den 31sten *Pot* de Weldaad en *Pot* de Hoop, beide naar Noorwegen; *Gust* de Hoop, naar Norden; *Weits* Geertruida Alida, naar Leer; *Riepma* Agatha, *de Jonge* Bougina, *Wilkens* Jantina, *Schoe* Amicitia et Fides, *de Jonge* de 3 Zusters, *Lodewijks* Annechina en den 2 Junij *Stopper* de Zeevaart, alle zeven naar Noorwegen.

TERMUNTERZIJL, 4 Junij. Binnengekomen den 29 Mei kapit. *Geerders* juffer Anna, van Leer; den 1 Junij *Kort* Pietronella, van Jemgum; den 2den *Legger* Geerdina, van Noorwegen. — Vertrokken den 27 Mei *Mooi* vr. Anna Maria Catharina, naar Noorwegen; *Buss* vr. Aagje en den 28sten *Held* vr. Catharina, beide naar Norderneij; den 29sten *Greven* Libra, *Scheppers* de Eendragt en den 30sten *Dekker* Alida, alle drie naar Noorwegen; den 31sten *Stuit* Geerdina, naar de Oostzee; *Buining* Jantina Kranenborg, naar Noorwegen; *Geerdes* juffer Anna, naar Jemgum; den 2 Junij *Scherpbier* de jonge Anna en *Hoetjer* Geertruida Lammechiena, beide naar Noorwegen; *Bakker* Jantje en *Mulder* Sophia, beide naar Norden.

Lijst der Nederlandsche Schepen, welke de Sond gepasseerd zijn.

23 Mei. Scherpbier, de vijf Broeders (Pek.), v. Lond. n. Ostersöen.
Stuit, Johannes (Harlingen), van Amsterdam naar Riga.
de Jonge, Gesina Jantina (Pekela), v. Amst. n. Petersb.
24 Mei. Scholtens, Vrouw Wiegerdina (Wilderv.), v. Lond. n. Memel.
Hitman, de jonge Hendrik (Schierm.), v. Amst. n. Pernau.
Kok, Hollands Trouw (Pekela), v. Amsterd. n. Ostersöen.
Faber, Maria, (Purmerend), van Rotterdam n. Ostersöen.
Boswijk, Jantina (Pekela), v. Koningsbergen n. Amsterd.
Buining, Magdalena (Winschoten), v. Liverpool n. Narva.
Hoveling, Trieste (Veendam), van Liverpool naar Narva.
Mulder, Alida (Winschoten), v. Schiedam n. Ahrensburg.
v. Aken, Hendrika Dorentea (Gron.), v. Hamb. n. Petersb.
Gust, Antonia Franzina (Amst.), v. Koningsb. n. Amst.
Peper, Fennechina (Pekela), van Rouen naar Cronstadt.
Doekes, Newa (Rotterdam), van St. Ubes naar Riga.
Bakker, Alexander (Veendam), v. Amsterd. n. Petersb.
Plukker, Hendrika (Winschoten) v. Libau n. de Maas.
Potjer, Geertruida Jacoba (Groning.), v. Riga n. Abbeville.
Kwint, Johanna (Groningen), van Stettin n. Amsterdam.
25 Mei. Schenck, Ida Cornelia (Winschoten), v. Libau n. de Maas.
Koning, Neptunus (Veendam), v. Straalsund n. Schiedam.
Kamminga, Oldambt (Winschoten), v. Riga n. Schiedam.
Hilbrands, Wendelina (Hogezand), v. Straalsund n. Rotterd.
Gialts, Helena (Groningen), v. Riga n. Amsterdam.
Vos, Margina Willemina (Veendam), v. Riga n. de Maas.
Harding, Alida (Pekela), van Riga naar Zaandam.
Pijbes, Hoop en Verwachting (Pekela), v. Riga n. Schied.
Mulder, Jantina Gezina (Veendam), v. Koningsb. n. Amst.
Kruisinga, de Vrouw Neeltje (Dortdrecht), v. Bergen n. Riga.
26 Mei. Lamback, de Vrouw Johanna (Delfsh.), v. Delfsh. n. Riga.
Ekamp, Anna Clara (Muiden), v. Edam n. de Oostzee.
Pot, Cathrine Elisabeth (Harlingen), Riga n. Harlingen.
van Alewijn, Helena (Dordrecht), van Liverpool naar Narva.
Bosker, de jonge Wicher (Zuitbroek), v. Danzig n. Gron.
Hazewinkel, Unternehmung (Wildervank), v. Danz. n. Edam.
Mulder, Catharina (Veendam), v. Newcastle n. Kröbenhavn.
Scholtens, Sjoumenta (Groningen), v. Amsterd. n. Pillau.
Tunteler, Geertruida (Pekela), van Libau naar de Maas.
27 Mei. Diepenbroek, Harmonie (Dordrecht), v. Liverpool n. Narva.
28 Mei. Legger, Regina (Veendam), v. Newcastle n. Petersburg.
29 Mei. Posthumus, Anna Willem, (Schiermonn.), v. Kon. n. Bergen.
van Wijk, Jonkvrouw Maria (Oostwold), v. Riga n. de Maas.
Hazewinkel, de jonge Hendrik (Veendam), v. Riga n. Amst.
Oldenburger, Alida (Pekela), van Riga naar de Maas.
Flik, de Vrouw Johanna (Veendam), v. Liebau n. de Zaan.
Koning, Gezina (Veendam), v. Koningsbergen n. Amsterd.
Lesstuiver, Aurora (Rotterdam), van Riga naar de Maas.
Kwakenbrug, Wilmina (Veendam), v. Koningsb. n. Bergen.

De Wind den 23sten N.W. N.; den 24sten W.N.W., O.; den 25sten Z.O., N.W.; den 26sten N.W.; den 27sten N.O.; den 28sten en 29sten N.W.

ELSENEUR, 29 Mei 1840.

205de KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

4de Lijst. Geene.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 5 Junij 1848.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	34 Cts.,	per ℔	08⁵ Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11 Cts.,	„ „	22 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	41 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „	37 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „	35 Cts.

Voor eensluidend uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 2 *Junij.*

TARWE.			GERST.			Bl. Voer	42 »	f 2,35
Oude	℔	f	Winter	50 ℔	f 2,60	Zw. Voer	38 »	» 2,15
Oml.	72 »	» 7,00	»	52 »	» 2,90	»	41 »	» 2,30
»	74 »	» 7,50	»	54 »	» 3,30	»	44 »	» 2,45
Old.	70 »	» 5,75	»	56 »	» 3,60	»		» »
»	72 »	» 6,00	Zomer	54 »	» 2,95			
»	74 »	» 6,25	»	56 »	» 3,25	BOONEN.		
ROGGE.			»		» »	Paardb. f 4,50,75		
Inlands.	66 ℔	f 4,55	Knobbe	60 »	» 3,90			
»	68 »	» 4,95	HAVER.			ZADEN, ENZ.		
»	70 »	» 5,35	Dikke	44 ℔	f 2,65	Gr.Gort f 6,50.75 f 7		
BOEKWEIT.			»	47 »	» 3,00	Par.100 N. ℔ f 10¼ f 12¼		
Gr. Zd.	62 ℔	f 4,90	»	50 »	» 3,30	Koolz. f 9,75 f 10,75		
»	64 »	» 5,30	»	52 »	» 3,50	Mostz. f		
»	66 »	» 5,70	»		» »	Raapol. p.v. f 34,50		
Zw.Zd.	66 »	» 5,60	Bl. Voer	38 »	» 2,15	Gras-Boter ¼ ton f 26,50		
Veen	64 »	» 4,90	»	40 »	» 2,25	Dito ⅛ ton f 13		

De aanvoer van granen was heden zeer gering. — Tarwe bijna niets in omgegaan. — Rogge en Boekweit tot bovenstaande prijzen alleen bij gerijven verkocht. — Gerst bijna zonder handel. — Haver tot vorige prijzen wel te plaatsen. — Boonen in een doen. — Gort stil. — Koolzaad als voren.

AMSTERDAM, 2 *Junij.* Tarwe tot verhoogde prijzen bij partijen verkocht aan cons.: 127 ℔ witb. Pools. f 295; 128. 129 ℔ b. dito f 295; 128 ℔ m. dito f 292; 125 ℔ m. b. dito f 272; 131, 132 ℔ Kub. f 227, f 230; 128 ℔ Vries. f 225; 128 ℔ Zeeuws. f 235; 132 ℔ r. Odessa f 248; 121 Vries. Smet 190; 133 ℔ Hoogl. Kleefs. f 265; 134 ℔ Limb. f 265. — Rogge ruim prijshoudende, bij partijen verkocht: 118 ℔ Petersb. f 150; 116, 117 ℔ dito f 146, f 148; 127 ℔ Pommer f 170; 123 ℔ Munst. f 162. — Gerst hooger verkocht: 112 ℔ Deens. f 150; 94 ℔ Vries. Wr. f 100. — Boekweit bij gerijven in een doen: 123 ℔ Holst. f 208.

Koolzaad: Deensch 58 p. vl.; op 9 vat in Oct. 60½ p. vl. — Lijnzaad prijsh.: 110, 111 ℔ Riga f 230; 112, 113 ℔ dito f 230; 110 ℔ dito f 237½; 106, 107 ℔ Egypt. f 245. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets flaauwer. Lijnolie niet williger. Raapolie per 6/w. f 36; vlieg. f 35; Sept. f 34,50; Oct. 34,75; Nov. f 35; Dec. f 35 a f 35,25. — Lijnolie per 6/w. f 28,50; vlieg. f 27,50. — Hennepolie per 6/w. f 36; vlieg. f 35.

LONDEN, 31 *Mei.* Hetgeen van inlandsche Tarwe ter markt was, ging tot nagenoeg de prijzen van l.l. Maandag slepende van de hand; hetzelfde was het geval met vreemde; oude blijft gevraagd ter verzending naar Ierland en de waarde van die soort hield zich goed staande. Gerst, die meerendeels slecht geconditioneerd was, kon niet dan tot eene verdere reductie van 1 sh. koopers vinden. Haver met weinig handel wel zoo duur. Boonen en Erwten onveranderd.

LONDEN, 2 *Junij.* De graanmarkt blijft lusteloos en de prijzen gaan met iederen dag achteruit, doordien de consumtie veel minder is dan er wordt aangevoerd; verscheiden ladingen zullen dus gezolderd moeten worden. Inl. Tarwe bedong heden nagenoeg de koersen van ll. Maandag. — Garst ging tot iets minder geld dan Maandag tragelijk van de hand. — Haver souteneerde den prijs van dien dag, gelijk mede Boonen en Erwten. De middenprijs is van Inl. Tarwe 50 sh. 4 p., Gerst 34.2, Haver 22. 1, Boonen 35. 1, Erwten 40. 7.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 3 *Junij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. $41\frac{7}{16}$, $41\frac{5}{8}$, $41\frac{9}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 47⅞, 48¼, 48¼; Dito Dito 4 pCt. 62¾, 62⅞, 62⅞; Amortisatie Syndicaat 3½ pCt. 61⅝. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $9\frac{13}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. $9\frac{9}{16}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 9¾, $9\frac{7}{16}$; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 16½; Coup. Ardoin 6⅝. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 15. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 90⅞, 91¼, 91¼; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 90½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 76; Dito bij *Hope* 4 pCt. 65⅝; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 65⅜. — Oostenr. Metall. 5 pCt. 53¼, 54, 53½; Dito 2½ pCt. 27¾, 28, 28; Brazil. 5 pCt. 70; Peru 6 pCt. 18½; Venez. 2¼ pCt. 17¾; Handelm. kontant 117.

De stemming in onze binnenl. fondsen was heden iets vaster, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

In vreemde effecten was de affaire insgelijks onbeduidend. Met uitzondering van Metall., die op de verhoogde notering van Weenen zich ongeveer 1 pCt. hebben verbeterd, blijven de prijzen nagenoeg als gisteren.

Grenada Onbep. St. 1 pCt. 11½, ¾; Dito Uitg. 2¼.

Koers van het geld: Beleening en Prolongatie 4; Wissel-Disconto 4 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCts. $41\frac{9}{16}$ a ⅝; Ard. a 510 £ $9\frac{9}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 16½.

AMSTERDAM, 4 Junij. EFFEKTENSOCIETEIT, te half vijf. Geene affaire.

ADVERTENTIEN.

*** De EINDKEURING van **SPRINGSTIEREN** van wege het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, gevestigd te *Onderdendam*, zal plaats hebben op WOENSDAG, den 14den Junij 1848, des voormiddags te 11 uren, ten Huize van den Kastelein BRUGMA, buiten de Heerepoort, te *Groningen*.

Namens het Bestuur,
De Secretaris:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eenen ZOON JANTJE E. KOLK, Echtgenoote van

H. H. VAN DELDEN.

NOORDBROEK, 31 Mei 1848.

*** Heden beviel van eene doodgeboren DOCHTER CLASINE HENRIETTE VAN PELT, geliefde Echtgenoote van

G. P. STÜTTERHEIM, JR.,
Apotheker.

GRONINGEN, 1 Junij 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Door Gods goedheid werd verlost van een ZOONTJE NEELTJE CRIENS, geliefde Echtgenoot van

J. S. RUIVER.

GRONINGEN, 3 Junij 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON A. SWARTWOLD, Echtgenoote van

C. BROUWER.

GRONINGEN, 5 Junij 1848.

NB. Familie en Vrienden, zoo in als buiten de Stad, gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd:

G. W. POTT
en
M. J. HEIBROEK.

OUDE PEKELA, 2 Junij 1848.

NB. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot TIETJE WILLEMS MEDENDORP. Zij bereikte den ouderdom van ruim 58 jaren, en was 38 jaren de Gezellin mijns levens. Onze vijf Kinderen en drie aangehuwde Kinderen betreuren met mij haren dood.

WARFUM, 30 Mei 1848.

L. P. RÖMELINGH.

*** MEEDEN, 31 Mei 1848. Heden avond overleed, op het onverwachtst, mijn waarde Echtgenoot, de Heer AIJOLT MENSO TONKES, in den ouderdom van bijna 68 jaren en het 25ste onzer huwelijksvereeniging. — Eene beroerte maakte plotseling een einde aan zijn altijd werkzaam en voor velen zoo nuttig leven. — In diepen rouw gedompeld, geef ik langs dezen weg kennis van dit voor mij zoo treffend verlies aan Vrienden en Bekenden.

FROUKE JANS KOLK,
Wedw. A. M. TONKES.

*** Heden avond omstreeks elf uren ontsliep, in den ouderdom van ruim 72 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot TJARK JANS GIEZEN, sedert omtrent 40 jaren aan het hoofd hebbende gestaan der Burgerlijke Gemeente *Veendam*, met wien ik gedurende 15 jaren de genoegens mogt deelen eener gelukkige Huwelijksverbindtenis. Eene ongesteldheid van slechts weinige uren ging zijnen dood vooraf. Het aandenken aan zijn altijd nuttig werkzaam leven zal, vertrouw ik, lang en bij velen in zegening blijven. Mij zal het onvergetelijk zijn. Moge het geloof in den éénigen Zaligmaker, die heen ging, om in het huis des Vaders ons plaats te bereiden en Wiens gedachtenis hij als zoodanig nog dezen morgen met de Gemeente vierde, mijn treurend hart vertroosten.

VEENDAM, 1 Junij 1848.

S. H. POT,
Weduwe GIEZEN.

*** Heden morgen overleed, zeer onverwachts, mijne dierbare Echtgenoote BARBER JACOBS LEUTSCHER, in den ouderdom van 62 jaren en 6 maanden, na eene Echtverbindtenis van ruim 34 jaren. Zij was voor mij eene trouwe Gade, en die haar kenden, betreuren haar gemis met mij.

GRONINGEN, 2 Junij 1848.

A. D. LOOFFERS.

*** Heden overleed ons geliefd jongste DOCHTERTJE, bijna drie weken oud.

WINSCHOTEN, 2 Junij 1848.

B. HAITZEMA VIËTOR.
Æ. VIËTOR—HESSELINK.

*** Na een allersmartelijkst lijden van zes maanden, ontsliep heden morgen, in de verwachting des beteren levens, mijn geliefde Echtgenoot ELIAS JOHANNES SCHEEPERS, *Apotheker en Droogist* alhier. Hij bereikte den ouderdom van ruim 58 jaren. Met mijne drie Kinderen, die hij mij uit onze drieëntwintigjarige echtvereeniging verliet, beween ik het gemis van den altijd werkzamen Man en teeder zorgdragenden Huisvader. Ik beveel mij en de mijnen in het deelnemende aandenken van onze Begunstigers, Vrienden en Bekenden; zullende, in hope op den Goddelijken zegen, de Affaire des Overledenen, met behulp van eenen des bevoegden persoon, door mij worden voortgezet.

VEENDAM, 2 Junij 1848.

J. VAN DER WIJK,
Wedw. E. J. SCHEEPERS.

*** NOORDDIJK, 2 Junij 1848. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 46 jaren, onze geliefde Moeder GEESJE KORNELIS EVENHUIS, Weduwe van GERBRAND JANS VAN DIJKEN, *Landbouwersche* alhier. Met diepen weemoed staren wij, hare vijf thans ouderlooze Kinderen, haar na en vestigen onze hoop op Hem, die der hulpbehoevenden Verzorger en der Weezen Vader is.

A. G. VAN DIJKEN.
Mede uit naam mijner Zusters.

*** Heden morgen circa 8 uren overleed, tot onze bittere droefheid, onze dierbare Vader, de Heer GERHARDUS HARMANNUS KRAK, in leven *Apotheker*, in den gezegenden ouderdom van bijna 79 jaren.

VEENDAM, 3 Junij 1848.

J. H. BERGHUIS KRAK.
Namens Broeders en Zusters.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Het behaagde den Albestuurder van onze lotgevallen, heden avond te negen uren, zeer onverwacht van mij door den dood te ontrukken en in de eeuwigheid op te roepen mijn' hartelijk geliefden Vader EILKO PIETERS DOORNBOS, in den ouderdom van 47 jaren en 10 maanden. Diep getroffen over dit zoo smartelijk verlies, staar ik, nu zonder Vader en zonder Moeder, die voor ruim 1½ jaar van ons in de eeuwigheid werd opgenomen, hem, met mijnen hoogbejaarden Grootvader en Stede-Grootmoeder, na in hoogere gewesten, waar wij hopen, dat onze dierbare Afgestorvenen in beter leven zullen vereenigd zijn.

NIEUW BEERTA, 3 Junij 1848.

MARIA E. DOORNBOS.

*** De Boekhandelaren **J. M. W. WAANDERS**, te *Zwolle*, en **R. G. J. SLADOOT**, te *Groningen*, hebben ter Perse en zullen binnen eenige dagen uitgeven:

OPENLIJKE BRIEF aan den Hoogleeraar en Schoolopziener ***P. Hofstede de Groot***, tot antwoord op ZHGs. jongste Brochure, getiteld: *Wat hebben wij van het ontwerp van gewijzigde Grondwet te verwachten met betrekking tot Godsdienst en Onderwijs?* door *O. A. SPITZEN*, *R. C. Priester* te *Groningen*.

Door bijzondere omstandigheden wordt ter OVERNEMING aangeboden: de **POSTWAGENDIENSTEN** met den **AANKLEVE** van dien, invoege dezelve thans bestaan, van den ondergeteekende, bij wien men zich daarover ter informatie kan vervoegen,

M. B. VAN DIJK.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.
JUNIJ 1848.

Van *AMSTERDAM* naar *KAMPEN*:
(behalve ZONDAGS) dagelijks, des morgens te 6 uren.
Van *KAMPEN* naar *AMSTERDAM*:
(behalve ZATURDAGS) dagelijks, des namiddags te 1½ uur.

De **DILIGENCE** van *GRONINGEN* naar *ZWOLLE* en *KAMPEN*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *KAMPEN* op *AMSTERDAM*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uren, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij **C. A. FRIGGE**; — terwijl de Reizigers zóó vroegtijdig te *Amsterdam* aankomen, om met den laatsten Spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. Voorts loopt deze Dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem*, *Nijmegen* en *Cleef*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den derden trein.

*** De **DIRECTIE** der nieuwe, meer gelijkmatige **BRAND-WAARBORGMAATSCHAPPIJ** te ***Loenen aan de Vecht***, opgerigt in **1818**, heeft de eer te berigten, dat tot haren **CORRESPONDENT** voor de Stad *Groningen* en daaraan liggende Gemeenten is benoemd de Heer **J. A. VAN HASSELT**, aldaar Kantoor houdende in de Oosterstraat, no. 27 D, bij wien men zich ter deelneming kan vervoegen, zoowel op VASTE PREMIËN als bij ONDERLINGEN WAARBORG, en alle verlangd wordende INFORMATIËN kan bekomen.

LOENEN AAN DE VECHT, 1 Mei 1848.

J. VAN VEEREN, }
H. VAN VEEREN, } *Directeuren.*

HET GEËERDE PUBLIEK

wordt bij deze oplettend gemaakt, dat op den **EERSTEN KERMISDAG** te *Winschoten*, zijnde den 8sten dezer, **ALLE ISRAELIETISCHE MANUFACTUURWINKELS**, **LOOIJERIJEN** en **ANDERE BEDRIJVEN GESLOTEN** zullen zijn, en dat er geene **ISRAELIETISCHE VEEHANDELAREN** op dezen Marktdag zullen komen, om te KOOPEN of te VERKOOPEN — Na dien dag houden zich bovengemelde HANDELAREN gerekommandeerd in het gunstig aandenken van het geëerde Publiek.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN

OUDE WIJNEN.

Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Vrijdag, den 9den Junij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke hoeveelheid OUDE, wél geconserveerde **WIJNEN**, alle direct uit Zee van *Frankrijk* alhier vóór het jaar 1844 ingevoerd, en opgeslagen in het Particuliere Entrepôt van wijlen den Heer D. F. ENGELER, gelegen in den Achter-den-Muur, te *Groningen*, alwaar dezelve thans nog op LEGGERS, OKSHOOFDEN en kleinere FUSTEN zijn liggende; — dezelve kunnen op den dag van Verkoop, van 11 tot 1 en van 3 tot 5 uren, in gemeld Entrepôt geëxamineerd worden.

Op Woensdag, den 14den Junij

1848, des namiddags te 2 uren, zullen, ten Huize van den Kastelein JUURSEMA, buiten de Apoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

de **ROERENDE GOEDEREN** behoorende tot de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap, van wijlen den Heer **G. C. W. T. L. M. GASINJET**, bestaande in: een fraai vijfjarig SCHIMMEL RIJPAARD, eene extra fraaije TILBURIJ, een ZADEL met TOEBEHOOREN en verder PAARDENTUIG, vier fraaije SCHILDERIJEN in OLIEVERF; MANS LIJFSTOEBEHOOREN, waaronder een GOUDEN HOROLOGIE met KETTING en SIGNETTEN, en eenig ander GOUD en ZILVERWERK.

Ten bovengenoemden Huize te bezien, daags vóór den Verkoop, van 2 — 5 uren.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

VERKOOP VAN TOPGRAS.

Op MAANDAG, den 19den Junij 1848, des avonds te 7 uren, zal, ten Huize van G. T. TIESSEN, voor de Ebbingepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Het **TOPGRAS** van onderscheidene perceelen **LAND**, als van:

Ongeveer 8½ B., gelegen achter de Rijskampen, vroeger behoord hebbende aan D. P. HOFMAN; 3½ B., gelegen aan den Korreweg, toebehoorende aan den Heer SIERTSEMA; 3½ B., gelegen te *Borgham*, toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. J. WICHERS, en 8½ B., gelegen onder *Zuidwolde*, toebehoorende aan den Heer S. ROODA.

Mr. **J. W. QUINTUS**, *Notaris.*

Vrijdag, den 9den Junij e.k.,

te 12 uren, zal, op de GROOTE MARKT, publiek worden verkocht: Eene **KAPCHAIS** met DISSELBOOM en EENSPAN; eene BAROUCHETTE en meer andere GOEDEREN.

FIRMA **Steen & Comp.**

HOUTVEILING,

op DINGSDAG, den 6den Junij 1848, des voormiddags te 10 uren, in de ***UNIE*** te *Veendam*, van eene groote Kofslading, waaronder twee duizend **JUFFERS**, eene mooije partij GREENEN 1½ Duims **POSTEN**, **KLAPHOUTEN** en eene aanzienlijke partij EIKEN **ONDERSTAVEN**; alles liggende bij den Zaagmolen aan het Oosterdiep.

HOUTVEILING.

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG, den 10den Junij 1848, des voormiddags te 11 uren, ten Huize van de Weduwe F. VAN DER BOOGH, te *Appingedam*, van eene groote partij van onderscheidene Havens aangevoerde **NOORDSCHE** Maats en Overmaats **VUREN BALKEN**; voorts **RIGASCHE** en **DANTZIGER GREENEN** en **VUREN BALKEN** en eene aanzienlijke partij **JUFFERS**, **ELLINGS**, **HUISBALKEN**, **KOLDERS**, **EIKEN STOLPEN**, **DEELEN**, **ENZ.**

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS** zal er, op ZATURDAG, den 10den Junij 1848, te 4 uren, op de LANDEN bij den HUIZE *LELLENS*, te *Lellens*, BOELDAG worden gehouden van 10 Bunders puik best **TOPGRAS.**

*** In het begin der maand JULIJ dezes jaars, op nader te bepalen tijd en plaats, zullen publiek te koop worden gepresenteerd de volgende Perceelen **ONROEREND GOED**, als:

I. Eene wélbetimmerde BEHUIZING, zijnde eene wélbeklante en neringrijke *BROODBAKKERIJ* en *HERBERG*, met annexe SCHUUR, STALLINGEN en de BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Tuin*, groot 17 Roeden en 60 Ellen, doende jaarlijks tot huur *f* 11—50.

II. De BEKLEMMING van 4 Bunders, 83 Roeden en 20 Ellen best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks tot huur *f* 49—00. III. ADIDEM van 1 Bunder, 64 Roeden en 30 Ellen *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 12—00, en IV. ADIDEM van 2 Bunders 52 Roeden en 40 Ellen *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 20—00. Alles gelegen te *Saaxumhuizen*, Gemeente *Baflo*, en toebehoorende aan C. J. VAN HAM en Vrouw.

Mr. **H. VAN BOLHUIS,**
Notaris en *Procureur.*

BOELDAG VAN PAARDEN,

in het laatst dezer maand (op nader te bepalen dag), ten Huize van **PIETER OOSTERVELD**, te *Draijerij*.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Eene **BEHUIZING**, staande in de Nieuwe Boteringestraat, zw. lett. G no. 75. Te bevragen bij den Eigenaar of Bewoner, Commies F. L. DEBART.

BIJ BEREND BOSMAN,

te *Helpman*, staat ter **DEKKING** een ZWARTE driejarige **HENGST.**

De ondergeteekende heeft de eer, het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij zich thans alhier als **PHYSISCH-** en **MATHEMATISCH INSTRUMENTMAKER** heeft gevestigd.

C. STRATEMEIJER,
Folkingestraat, lett. G, 294.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *GEKWALIFICEERDE KOLLEKTEURS* te *Groningen*, bij wien in de afgeloopene 1ste KLASSE der **205de** *KON. NED. LOTERIJ*, op no. **2688**, de PRIJS van *f* **5000** is gevallen, zijn voor de 2de KLASSE **LOTEN** volgens *Prijscourant* te bekomen.

Brillen,

Echt Fijn Hemelblaauw,

zeer zacht voor het Daglicht en voor het Lezen bij Lamp- of Kaarslicht, bij

FRANKFORT, *Opticien*,
in de Gelkingestraat.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zijne **BROODBAKKERIJ** enz. GEOPEND heeft in de **OOSTERSTRAAT**, naast den Heer KRAUS; zich bij deze vriendelijk aanbevelende.

H. L. SCHELTENS.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij zich vriendelijk aan hare geëerde Stad- en Landgenooten aanbeveelt in het **WASSCHEN** en **MAKEN** van **HOEDEN** en **MUTSEN**, waartoe zij, om hetzelve te leeren, eenen geruimen tijd afwezig is geweest en waarmede zij zich durft vleijen, hetzelve thans grondig te verstaan, alsmede in het **LINNEN-** en **WOLLENNAAIJEN**; verzoekende gunst en rekommandatie; belovende eene civiele en prompte bediening.

M. S. H. BUISSINK,
bij J. SMITH, Mr. Schoenmaker,
achter het Stadhuis.

J. COURDY,

Kapper, *Poelestraat*, *no.* 25, *naast het Concerthuis*,

maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij van zijne Reis van *Parijs* is terug gekomen en dat hij een groot assortement **PARFUMERIEN** heeft medegebragt, als ook de **POMADE** van den *Baron Docteur* DUPUIJTREN, **BANDEAUX**, **TOUREN**, **VLECHTEN**, **HEEREN PARUIKEN** en **TOUPETS**, naar den laatsten smaak.

WILLEM BEUKMA

geeft bij deze kennis, dat hij, ter uitoefening van het **DAGUEREOTIPEREN**, gedurende de eerstvolgende drie of vier Weken, en wel daarin bepaaldelijk op de dagen DINGSDAG, WOENSDAG, DONDERDAG en VRIJDAG, zich zal bevinden in de *ALTENA*, bij **VAN WARTUM**, buiten de Steentilpoort. Hij vermeent door deze schikking algemeen genoegen te zullen geven aan den kring zijner Vrienden en andere belanghebbenden, die van deze gelegenheid gebruik zouden willen maken, om van zich zelven of van hunne Vrienden Afbeeldingen te bekomen door die schoone kunst, waar de natuur zelve de portretteuze is; zij toch maalt naar waarheid; getrouwheid jegens zich zelve duldt hier geene vervalsching.

De ondergeteekende maakt bij deze hare geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat zij een' WINKEL in **MANUFAKTUREN**, **MODES** en **BRODERIES** geopend heeft aan de Noordzijde der Vischmarkt, lett. C.

M. DE JONG,
geb. POLAK.

Een **SCHOENMAKERSKNECHT**, zijn WERK wél verstaande, kan dadelijk Werk bekomen bij de Wedw. J. J. LEVER, te *Wildervank*.

ER WORDT GEVRAAGD,

om dadelijk in dienst te treden: Een **KOEK-** en **BANKETBAKKERSBEDIENDE** of **LEERLING**. Te bevragen in persoon, of met gefrankeerde Brieven, aan het BUREAU DEZER COURANT, onder Lett. N.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

MEI en JUNIJ 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
28	765,27	764,43	763,79	12,4	16,6	11,9	0,68	0,65	0,77	N.	N. t. W.	N.	bewolkt.	bewolkt.	weinig bewolkt.
29	762,45	761,95	761,04	14,3	19,1	13,8	0,76	0,69	0,78	O. t. N.	N. t. O.	N. t. W.	„	„	„
30	761,62	761,92	762,36	15,0	18,5	14,5	0,79	0,65	0,84	N.	N.	N.	betrokken.	weinig bewolkt.	„
31	762,27	760,07	757,43	15,6	20,0	15,5	0,77	0,69	0,76	Z. W.	W. Z. W.	W. t. Z.	bewolkt.	bewolkt.	bewolkt.
1	753,23	753,54	752,80	14,2	16,8	15,5	0,75	0,76	0,47	W.	W. Z. W.	Z.W.t.W.	„	„	„
2	751,14	749,47	748,55	13,2	16,4	13,4	0,80	0,73	0,80	Z.	Z. t. W.	Z. O. t. Z.	„	betrokken.	„
3	747,22	745,66	747,10	14,4	16,7	11,5	0,87	0,83	0,80	Z. t. O.	Z. t. O.	Z. Z. W.	regen.	regen.	„

Gem. Stand 763,54 — 15,9 — 0,70 — Regen: 240 strepen.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.